

novičke

april 2005

Vključitev novih izobraževalnih organizacij v projekt POKI	3-4	DOMAČE NOVIČKE
Dogovori s 34. seje	5-6	O DELU STROKOVNEGA SVETA RS ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH
Slovenija v evropskem poročilu o kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju * Osnutek resolucije Sveta Evropske unije o krepitvi politik, sistemov in praks na področju svetovanja za življenje v Evropi	7-10	UTRINKI IZ SVETA
Izobraževanje kot nagrada zaposlenim * Novomeška Univerza za tretje življenjsko obdobje * B2 Spletno učenje * Na Srednji poslovni šoli uvajamo vodeno samostojno izobraževanje * Utrinki z izobraževanja	11-19	KOTIČEK JE VAŠ
Vabili na petkovo srečanje * Vabilo na delavnici Komunikacija v skupinah odraslih udeležencev in Uspešna pogajanja	20-21	PRIPRAVLJAMO
Javni razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2005	22	OBVESTILO
	23-24	POSVETI/KONFERENCE
	25	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju, ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- opis razvojnih, raziskovalnih in drugih programov in projektov;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novice v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov, didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
- novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske prispevke.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za poglobitev stikov z našimi partnerji v tujini izdajamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku. Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah). Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške izdajanja poravnali iz javnih sredstev, namenjenih izobraževanju odraslih.

Novičke ureja in izdaja ACS.

Odgovorni osebi sta mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja tematskega področja, in Nevenka Kocijančič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom in tisk: Tiskarna Pleško

Naslov uredništva: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke/>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 1.900 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

DOMAČE NOVIČKE

POKI

Vključitev novih izobraževalnih organizacij v projekt

POKI izobraževalne organizacije so vse tiste organizacije, ki so se odločile, da bodo na sistematičen način začele skrbeti za kakovost izobraževanja odraslih v njihovi organizaciji, in sicer s pomočjo vpeljevanja modela za presojanje in razvijanje kakovosti Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje - POKI. Ker temelji model na metodi samoevalvacije, se izobraževalne organizacije prostovoljno odločijo, da bodo načrtno in sistematično pridobile podatke o kakovosti svojega dela z namenom, da bi ga izboljšale. Samoevalvacijo izvajajo kar zaposleni v organizaciji, in sicer učitelji, organizatorji izobraževanja odraslih, vodstvo, administracija ipd. Prav zato je to ena izmed najprimernejših metod za ugotavljanje kakovosti dela izobraževalnih organizacij in programov, saj se organizacije same odločijo, kaj bodo storile z dosežki oziroma kakšne ukrepe za izboljšave bodo vpeljale na podlagi pridobljenih ocen. Pri vpeljevanju modela POKI nudimo na ACS strokovno pomoč in podporo vsem izobraževalnim organizacijam, ki sodelujejo v dvoletnem projektu. Izvajamo ga ob podpori Ministrstva za šolstvo in šport, z letom 2004 pa tudi ob podpori Evropskega socialnega sklada.

Doslej je v projektu POKI sodelovalo 14 organizacij, med katerimi so bile tako srednje šole, ki izvajajo izobraževanje odraslih, kot ljudske univerze. V septembru 2004 je z delom na področju sistematične skrbi za kakovost v okviru projekta pričelo še 9 novih izobraževalnih organizacij, ki predstavljajo tretjo generacijo sodelujočih organizacij v projektu. V tej skupini sodelujejo 3 ljudske univerze, 2 srednji šoli, 1 šolski center, 1 javni zavod in prvič sodelujeta v projektu tudi 2 zasebni izobraževalni organizaciji. V letu 2005 smo v projekt vključili še četrto generacijo, kar pomeni 15 novih izobraževalnih organizacij, od tega 3 srednje šole, 8 ljudskih univerz, 2 šolska centra ter 2 zasebni izobraževalni organizaciji.

Če strnemo zgornje podatke, lahko rečemo, da je do leta 2005 model za presojanje in razvijanje kakovosti POKI uporabljalo ali pa ga še uporablja 57 % ljudskih univerz (19 od 33), ki izvajajo javne programe izobraževanja odraslih, 16 % srednjih šol (15 od 103) ter 7 % zasebnih izobraževalnih organizacij (4 od 58). Vse POKI izobraževalne organizacije izvajajo tudi javnoveljavne programe izobraževanja odraslih, saj je to tudi eden izmed pogojev Ministrstva za šolstvo in šport za sodelovanje v tem projektu.

Kot vidimo, se uporaba modela POKI v izobraževalnih organizacijah iz leta v leto zvišuje. Tudi v Sloveniji se ne moremo izogniti sodobnim svetovnim trendom v smeri vse večje skrbi za kakovost dela izobraževalnih organizacij. V sodobni družbi znanja postaja vedno bolj pomembno ne le to, ali imamo dostop do znanja ali ne, temveč tudi kakovost le-tega, kar pa je odvisno tudi od ustanov, ki nam ponujajo znanje. V sedanjem času hude konkurence, ki je prisotna tudi na izobraževalnem trgu, preživijo le tiste organizacije, ki se zavedajo, da morajo nenehno načrtno in sistematično presojati lastno delo. Nekatere izobraževalne organizacije, ki so začele na sistematičen način skrbeti za kakovost, bodisi v okviru projekta POKI bodisi na kakšen drug način (ISO standardi, Vlagatelji v ljudi, Priznanje RS za poslovno odličnost ipd.), se tega zelo dobro zavedajo.

Milena Zorić (milena.zoric@acs.si), ACS

O DELU STROKOVNEGA SVETA RS ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Spremljamo pobude, mnenja, sklepe...

Dogovori s 34. seje

Na 34. seji, ki je bila 15. februarja 2005, so člani Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih obravnavali Predlog letnega programa izobraževanja odraslih ter Poročilo o dejavnostih Tedna vseživljenjskega učenja v preteklih desetih letih.

Predlog letnega programa izobraževanja odraslih

Dopolnjen predlog letnega programa izobraževanja odraslih sta Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve ter Ministrstvo za šolstvo in šport pripravili v skladu s 24. členom Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 12/96) in na podlagi Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010 (ReNPIO) (Uradni list RS, št. 70/2004). Izvajanje nacionalnega programa izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji je določeno z letnim programom, ki ga sprejme Vlada R Slovenije. Z njim določi izobraževalne programe, ki jih sofinancira iz javnih sredstev, obseg in vrsto dejavnosti, potrebnih za njegovo uresničevanje, obseg sredstev, ki se zagotovijo v državnem proračunu, in ministrstva, pristojna za izpeljavo programa.

Člani so ugotovili, da so bile pripombe upoštevane; predlagali so, da Vlada RS čimprej sprejme Letni program izobraževanja odraslih.

Seznanitev z dejavnostmi TVU v preteklih desetih letih

Poročilo o dejavnostih TVU je predstavila mag. Zvonka Pangerc Pahernik iz Andragoškega centra Slovenije.

Člani Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih so dejavnosti TVU pri širjenju kulture vseživljenjskega učenja zelo pozitivno ocenili in menili, da je treba za to dejavnost zagotoviti tudi sistemska sredstva. Gre za izjemno dobro organizirano akcijo, ki na zelo domiselne načine popularizira vseživljenjsko učenje v najrazličnejših okoljih, kar ima pozitivne učinke tudi po zaključku samega festivala učenja. Člani strokovnega so oblikovali še naslednje predloge:

- istočasno je treba odpreti TVU v vseh lokalnih skupnostih in pritegniti k sodelovanju vse obstoječe medije;

- pritegniti je treba organe oblasti tako na lokalni kot na državni oziroma na nacionalni ravni;
- še naprej je treba spodbujati neformalno učenje in zagotavljati več možnosti za valorizacijo neformalno pridobljenega znanja;
- ob osnovni temi naj tematski koordinatorji vključijo še druge aktualne teme (informiranje o Europassu, nacionalnih poklicnih kvalifikacijah ipd.).

Drugo

Državna komisija za splošno maturo je posredovala Strokovnemu svetu RS za izobraževanje odraslih pobudo za preverjanje možnosti, da bi maturitetni izpiti iz tujih jezikov veljali kot certifikati, pridobljeni za določeno stopnjo znanja tujega jezika. Člani strokovnega sveta podpirajo idejo, da se poiščejo povezave med posameznimi standardi znanj iz istih področij, kar bo odraslim omogočalo tudi več različnih poti bodisi do 'sestavljanja' izobrazbe po delih bodisi do certificiranja, s tem pa do javne potrditve znanj, ki so jih pridobili na poti vseživljenjskega učenja.

Irena Komac (irena.komac@gov.si),
Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih

UTRINKI IZ SVETA

O delu Tehnične delovne skupine **Slovenija v evropskem poročilu o kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju**

Konec lanskega leta je nastalo *poročilo Tehnične delovne skupine (Technical Working Group progress report)*¹, ki je bila imenovana kot odziv na deklaracijo iz Barcelone in t.i. Kopenhagenski proces. V Barceloni je bila namreč postavljena zahteva, da je eden izmed pogojev za doseganje ciljev Lizbonske deklaracije izboljšanje kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja, v Kopenhagnu pa je bila sprejeta resolucija, ki je poudarila, da je treba za doseg tega cilja med drugim povečati medsebojno sodelovanje na evropski ravni. Skrb za načrtovanje ukrepov in pripravo strokovnih izhodišč je bila zaupana t.i. tehničnim delovnim skupinam, v katerih so (bili) vidni predstavniki/strokovnjaki držav članic, pa tudi nekateri drugi. Tako je bila ustanovljena tudi Tehnična delovna skupina za zagotavljanje kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju. V skupini ni bilo nobenega predstavnika Slovenije.

Skupina je delovala v letih 2003 do 2004, o njenem delu smo že poročali v lanski tematski številki *Novičk*, posvečeni kakovosti. Njen najpomembnejši dosežek je nedvomno oblikovanje *Skupnih okvirov za zagotavljanje kakovosti (A Common Quality Assurance Framework - CQAF)*. Gre za instrument, ki naj bi bil v pomoč tako politikom kot praktikom pri presojanju obstoječe politike in prakse za zagotavljanje kakovosti, pri odkrivanju problemov, ki jih je treba rešiti, in pri iskanju ustreznih rešitev. Komisija v Skupnih okvirih za zagotavljanje kakovosti ne določa enotnega modela in postopkov, ki naj bi jih za razvoj kakovosti uporabljale vse države Evropske unije, pač pa določa le skupne elemente, ki naj bi jih upoštevali vsi. Drugo pomembno delo, ki ga je opravila komisija, pa je preučevanje različnih evropskih praks pri razvijanju kakovosti. V ta namen je bilo opravljenih več strokovnih obiskov v različnih državah in pripravljenih kar precejšnje število analiz, kakšne pristope v presojanju in razvijanju kakovosti uporabljajo v posameznih članicah Evropske unije z namenom, da bi se učili drug od drugega.

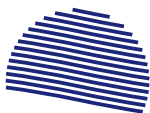
Na Andragoškem centru Slovenije smo delo Tehnične delovne skupine vseskozi spremljali, četudi je bilo usmerjeno predvsem v poklicno in strokovno izobraževanje. Menimo, da je njihovo delo pomembno tudi za izobraževanje odraslih, saj zelo velik

¹ Objavljeno je na spletni strani <http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/quality2004.pdf>.

del tega izobraževanja predstavlja prav poklicno in strokovno izobraževanje, pa naj gre za formalno ali neformalno izobraževanje. Preko izhodišč in stališč, ki jih je komisija izražala, smo preverjali rešitve, ki jih pri nas uporabljamo v modelu za presojanje in razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih - POKI. Ker v skupini ni bilo predstavnika Slovenije, smo z njimi navezali stik po drugi poti. Izkazalo se je, da je zanimanje obojestransko, saj so nas v lanskem letu povabili, da predstavimo izkušnje Slovenije pri presojanju in razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih na način, kakor so to naredili skoraj v vseh drugih evropskih državah. Predvidoma letos bo na tej podlagi pripravljen primerjalni pregled med sodelujočimi državami. Komisija nas je prav tako povabila, da smo prisostvovali enemu izmed zadnjih njihovih srečanj, kjer smo imeli priložnost predstaviti slovenski pristop v razvijanju kakovosti izobraževanja odraslih.

Tako je Slovenija v poročilu, ki ga je skupina pripravila ob zaključku svojega prvega mandata, dvakrat omenjena: enkrat kot primer iz držav novih pristopnic, kjer so razprave in razvoj kakovosti bolj intenzivni kot v nekaterih drugih državah; drugič pa kot primer države, ki je skupaj s Finsko na evropski ravni spodbujeno sodelovanje med državami izkoristila tudi za nadaljnja bilateralna institucionalna partnerska povezovanja. Gre za kakovostno nadgradnjo stikov, ki jih Andragoški center Slovenije že nekaj let razvija z nekaterimi finskimi ustanovami.

Sonja Klemenčič (sonja.klemencic@acs.si), ACS

Predstavitev dokumenta

Osnutek resolucije Sveta Evropske unije o krepitvi politik, sistemov in praks na področju svetovanja za življenje v Evropi

Evropska komisija je na podlagi sprejete Lizbonske strategije sprejela delovni program *Izobraževanje in usposabljanje v Evropi: različni sistemi, skupni cilji za 2010 (The Education and Training 2010 Work Programme)*¹, v katerem so navedena tri povezana področja:

- razvoj vseživljenjskega učenja,
- implementacija bodočih ciljev na področju izobraževalnih sistemov in sistemov usposabljanja,

¹ Več o programu najdete tudi na spletni strani: http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/et_2010_en.html, ali <http://www.cmepius.si/Datoteka/SPEUdoc/FO/docs/Sist%20in%20cilji.pdf>.

- povečanje sodelovanja na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Vseživljenjsko svetovanje je presečna tema vseh treh naštetih področij; je predpogoj za ustvarjanje vseživljenjskega učenja, ki naj bi postalo realnost za vse evropske državljane.

Svet Evropske unije **svetovalno dejavnost** pojmuje kot zbir dejavnosti (informiranje, svetovanje, mentorstvo, ocenjevanje ipd), ki omogočajo državljanom vseh starosti in v vseh življenjskih vlogah prepoznavanje njihovih sposobnosti, usposobljenosti in interesov, da se lahko odločijo za ustrezno izobraževalno ali poklicno pot.

Pregled politik in praks na področju svetovanja v izobraževanju je pokazal, da kljub dobrim primerom iz prakse, obstoječih politik in sistemov, le-ti ne gredo v korak z novo socialno in ekonomsko realnostjo in zahtevami družbe znanja. Dostop do svetovalnih storitev je še vedno omejen, posebno za udeležence poklicnega in terciarnega izobraževanja ter za zaposlene odrasle. Svetovalne storitve se prepogosto osredotočajo na takojšnje odločitve in ljudem niso v pomoč pri razvoju poklicne poti. Tudi usposabljanje za svetovalce je pogosto neustrezno, saj ne obsega celotnega vidika potreb svetovancev in ne upošteva uporabe modernih, prilagodljivih metod v svetovanju (npr. možnosti uporabe informacijsko komunikacijske tehnologije). Med posameznimi ministrstvi, vladami, strokovnjaki ter udeleženci v svetovanju ni čutiti pravega sodelovanja.

V *Osnutku resolucije Sveta Evropske unije o krepitvi politik, sistemov in praks na področju svetovanja za življenje v Evropi*², objavljenem maja 2004, so analizirali obstoječe stanje na področju svetovanja v izobraževanju, zaposlovanju in razvoju kariere, dosedanje dejavnosti na tem področju, evropske dokumente, ki so bili sprejeti v zadnjih letih na področju izobraževanja in so za izvajanje svetovalne dejavnosti pomembni, izpostavili pa so tudi prednostna področja, ki jim je v prihodnjih aktivnostih treba nameniti posebno pozornost.

V resoluciji, ki so jo prevzeli tudi ministri za izobraževanje v vseh državah Evropske unije, so našeta prednostna področja delovanja vseh akterjev (Evropske komisije, vlad, strokovnjakov):

- razvoj kakovostnega in za vse državljane v vseh starostnih obdobjih dostopnega izobraževalnega svetovanja za razvoj kariere v najširšem pomenu te besede,
- razvoj državljskega vseživljenjskega (lifelong) in vserrazsežnega (lifewide) učenja ter veščin za razvoj poklicne poti,

² Resolucija je objavljena na spletni strani http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/resolution2004_en.pdf. Lani decembra je Evropska komisija izdala publikacijo *Reforming Guidance and Counselling in Europe - changing policies, systems and practices*, v kateri so navedeni bistveni poudarki resolucije; vsebuje pa tudi koristne spletne povezave za nadaljnje seznanjanje s tem področjem. Publikacija se nahaja na spletni strani: http://europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/publ/pdf/guidance/en.pdf.

- razvoj mehanizmov za zagotavljanje kakovosti v svetovalnih storitvah, informacijah in produktih, še posebej z vidika perspektive državljanov,
- ojačanje struktur za razvoj politik in sistemov na nacionalni in lokalni ravni z vključevanjem vseh partnerjev (različnih ministrstev, socialnih partnerjev, zavodov za zaposlovanje, svetovalnih delavcev, izobraževalnih ustanov, udeležencev, staršev in mladine),
- razvoj evropskega sodelovanja v vseživljenjskem svetovanju z uporabo ogrodja evropskih politik na področju izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja, socialne vključenosti, mobilnosti in služb javnega interesa,
- zagotovilo, da bo napredek v doseganju teh prednosti redno spremljan po delovnem programu Izobraževanje in usposabljanje 2010.

Za doseg te ciljev bo potrebno sodelovanje znotraj Evropske komisije in med vsemi članicami, znotraj članic pa med vsemi ustanovami na nacionalni in lokalni ravni. V dokumentu so navedene dejavnosti, ki bodo pripomogle k doseganju zastavljenih ciljev:

- razvoj politik in konkretnih akcij za vseživljenjsko svetovanje s povečanim sodelovanjem na mednarodni ravni;
- izboljšanje svetovalnih storitev v izobraževalnem in zaposlovalnem sektorju v luči ugotovitev nacionalnih in mednarodnih študij na področju svetovanja;
- širjenje dostopnosti do svetovalnih storitev in zagotavljanje skladnosti svetovalnih storitev med različnimi sektorji;
- razvoj kompetenc državljanov za upravljanje njihovega lastnega učenja in poklicne poti;
- izboljšanje osnovnega in nadaljnega usposabljanja svetovalnih delavcev na podlagi ugotovljenih dobrih praks v Evropi;
- vpeljevanje načela enakih možnosti v prakso.

Naštete so še druge aktivnosti, ki jih bo treba uresničevati, da bomo lahko dosegli cilje Lizbonske strategije, predvsem so to dejavnosti na področju financiranja svetovalne dejavnosti, sledenja zastavljenih ciljev v programu ter podpora različnih struktur (mreže, delovne skupine, programi) tem prednostnim nalogam.

Resolucija prav gotovo pomeni korak naprej k usklajenemu delovanju na področju svetovanja v izobraževanju in razvoja poklicne poti. Njen glavni doprinos je prepoznavanje vseživljenjskega svetovanja kot bistvene dejavnosti za razvoj vseživljenjskega učenja kot realnosti za vse prebivalce Evrope.

Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

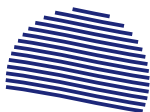
Na poti do znanja **Izobraževanje kot nagrada zaposlenim**

Lahko izobraževanje, ki ga delodajalec ponudi delojemalcu, predstavlja nagrado? Hitre spremembe na večih področjih prinašajo nova znanja, ki jih je treba usvojiti, če želimo biti konkurenčni na trgu dela in tudi kasneje v samem podjetju, da lahko dosežemo vidne in pozitivne rezultate. Zaposlenim bi lahko tako izobraževanje ponudili kot izkaz dodatnega zaupanja vanje, kot motivacijo za delo in tudi kot nagrado za že dosežene rezultate. Moje mnenje je, da je izobraževanje lahko motivacija zaposlenemu za v naprej in hkrati je tudi motivacija že to, da se posameznik dodatnega izobraževanja, ki je financirano, lahko udeleži. Kadar je delodajalec pripravljen vlagati v zaposlenega, mu to kaže, da ima vanj zaupanje in mu s tem omogoča opravljanje tudi bolj zahtevnih nalog (horizontalno napredovanje) ali celo (vertikalno) napredovanje. Naloga zaposlenega je, da zna novo pridobljeno znanje uporabljati pri svojem delu in da lahko po določenem času pokaže vidne rezultate.

Znanje je kapital, je naložba v posameznika, ki pripomore k večji vrednosti podjetja. Znanje je intelektualni kapital in lahko rečemo, da ima nevidno vlogo, saj ga ne moremo otipati, niti na podlagi formalnih potrdil ne moremo z gotovostjo trditi, da zna nekdo pridobljeno znanje prenesti iz teorije v prakso oziroma v okolje, v katerem je zaposlen. Vlaganje v zaposlene prinaša tako tudi tveganje, saj nikoli ne vemo, ali se bo vložek povrnil ali pa bo na koncu izguba. Podjetje tvega pri različnih poslih, projektih, pogodbah ipd., prav tako je tudi na področju dodatnega izobraževanja. Ali se bo naložba povrnila, se bo videlo šele čez čas. Zaposleni, ki konča z izobraževanjem, se mora navaditi na novo znanje in se ga naučiti uporabljati pri svojem delu. S strani vodilnih se v tistem obdobju pričakuje, da z njim sodelujejo in ga tudi usmerjajo, mu svetujejo in ga pohvalijo. S podobnimi gestami in z zanimanjem za delo posameznika vodilni izkažejo spoštovanje in zaupanje, zaposleni pa se tako zaveda, da je novo znanje nagrada. Čas, ki ga je namenil dodatnemu izobraževanju, prinaša pozitivne rezultate zanj in hkrati za podjetje. Podjetju naj ne bo cilj, da z odzivom na prošnje za zaposlitev dobi že kakovosten kader, podjetju naj bo cilj, da samo vlaga v zaposlene in na ta način poskrbi, da se razvijajo v kakovosten in vesten kader, ki se zaveda pomena permanentnega izobraževanja in je pripravljen postati del celote podjetja ter cilje podjetja sprejeti za svoje, se veseliti osebnih in poslovnih uspehov.

Nadaljevanje in druge članke lahko preberete v mesečniku Znanje na strani <http://www.edupool.net/znanje/znanje.htm>.

Alenka Loboda (alenka.loboda@edupool.si), Edupool

Priložnosti za dejavno preživljanje zrelih let

Novomeška Univerza za tretje življenjsko obdobje

Vsako življenjsko obdobje je določeno z nalogami, ki nas opredeljujejo kot družbeno bitje. Naše naloge so vpete v satovje, katerega mrežo tvorijo naše misli, čustva in dejanja. Satovje ponazarja identiteto vsakega človeškega bitja, zato ima vsak posameznik svojo lastno, neponovljivo življenjsko pot. Človek je edino bitje, ki se zaveda, da se na življenjski poti stara. Kako pa se posameznik želi starati in kaj bo storil za kvaliteto svojega staranja, je odvisno od njega samega.

Spremenjen pogled na starost danes upokojencem omogoča bolj dejavno vključevanje v izobraževanje, družbeno delovanje in druge dejavnosti. Po vsej Sloveniji je 27 univerz za tretje življenjsko obdobje, ena izmed njih tudi v Novem mestu pod okriljem Razvojno izobraževalnega centra (RIC) Novo mesto. Člani lahko svoje želje po druženju, učenju, ustvarjanju in osebnostni rasti izpolnijo v različnih dejavnostih, ki potekajo v obliki krajših ali daljših tečajev, predavanj, delavnic in študijskih krožkov. Prvi izobraževalni proces novomeške Univerze za tretje življenjsko obdobje se je začel v šolskem letu 2001/2002. Število članov je z vsakim šolskim letom naraščalo, danes Univerza šteje že preko 400 članov.

Možnosti, ki jih v dveh časovnih obdobjih (jesenskem in spomladanskem) ponudimo članom univerze, je iz leta v leto več. Ponudbo predstavimo vsako leto na srečanju članov v Tednu vseživljenjskega učenja. Lanska jesen je bila povezana s hojo za zdravje in spoznavanjem pešpoti Luknja.

Programska ponudba Univerze za tretje življenjsko obdobje obsega preko trideset dejavnosti, in sicer jezikovne in računalniške tečaje, različne preventivne zdravstvene programe (Nega kože v zrelih letih, Prehrana v zrelih letih, Vaje pomlajevanja in samozdravljenja, Z zdravim življenjem proti staranju, Spoznavanje in uporabljanje zdravilnih zelišč, Moč pozitivnega mišljenja, Kristaloterapija ipd.), ustvarjalne delavnice (Izdolovanje daril in aranžiranje, Oblikovanje iz gline, Naučimo se klekljanja, Akvarelno slikanje z osnovami risanja, Slikanje na steklo, Spomladanske dekoraci-

je in običaji itd.), zgodovinsko naravnane programe (Novo mesto skozi čas, Umetnostna zgodovina) in druge splošno zanimive vsebine (Uporabnost fotoaparata na potovanju, Trajnice in sezonsko cvetje na vrtu, Družabni plesi itd.).

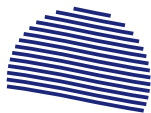
Posebnost Univerze za tretje življenjsko obdobje predstavljajo t.i. *četrtekova srečanja*. Potekajo vsak četrtek dopoldan, in sicer v obliki predavanja ali delavnice. Teme teh srečanj so razdeljene v štiri tematske sklope, in sicer: prvi četrtek v mesecu so potopisna predavanja, ki so tudi najbolj obiskana; drugi četrtek pripravljamo sprehod skozi čas in zgodovino; tretji četrtek je naslovljen *Z znanjem do zdravja*; zadnji četrtek v mesecu pa je namenjen spoznavanju in srečevanju s stvarmi in ljudmi, ki udeležencem in članom Univerze polepšajo življenje. Četrtekova srečanja, ki jih lahko obiščejo vsi člani Univerze (običajno jih je od 30 do 40), niso zgolj predavanja; njihova vrednost je predvsem v druženju, obogatenu z znanjem, izkušnjami in življenjskimi modrostmi predavateljev in udeležencev. Člani s svojimi predlogi in željami vplivajo na vsebine in tako oblikujejo program srečanj. Četrtekova srečanja in izobraževalno sezono vsako leto zaključimo z ekskurzijo v različne predele Slovenije.

Po vzoru *četrtekovih srečanj*, ki v Novem mestu potekajo tedensko, v Šentjerneju, Škocjanu in Dolenjskih Toplicah izvajamo t.i. *ponedeljkova srečanja* dvakrat mesečno. Ker je ena izmed ovir za izobraževanje velikokrat oddaljenost izobraževalnih ustanov od doma, težimo k temu, da pripeljemo učne dogodke čim bližje domu.

Sklepamo, da starejše odrasle zanimajo predvsem teme s področja zdravstva, zdrave prehrane, vitalnosti, procesa staranja, pa tudi računalništva in ročnih, ustvarjalnih del. Po podatkih lanske izobraževalne sezone se je vsak član v povprečju udeležil dveh izobraževalnih programov. Če prištejemo še udeležbo na predavanjih v okviru *četrtekovih* in *ponedeljkovih srečanj*, lahko z gotovostjo trdimo, da želijo starejši čim bolj polno in dejavno preživeti zrela leta, saj se je v povprečju vsak član udeležil vsaj štirih izobraževalnih dogodkov (programov, predavanj ipd.). Dokaz več, da se pri snovanju programov in urnikov prilagajamo kriterijem članov in upoštevamo njihove potrebe, želje ter predloge.

Glede na to, da se danes upokojuje generacija 'baby boom', družba postaja družba starejših. Kmalu bo to največja skupina prebivalstva, zato si naša Univerza za tretje življenjsko obdobje na različne načine prizadeva za preprečevanje izločenosti starejših iz družbe, za njihovo dejavno življenje in druženje. Razvoj naše univerze tako zrcali vrednote in potrebe udeležencev, pa tudi potrebe, ki jih narekuje družbeni razvoj. Seveda pa je od vsakega posameznika odvisno, kako dejaven želi biti v obdobju starosti in koliko želi prispevati k razvoju svoje in drugih generacij.

Gabi Ogulin (gabi.ogulin@ric-nm.si), RIC Novo mesto

Kako s spletnim učenjem znižati stroške in povečati učinke izobraževanja

B2 Spletno učenje

Spletno učenje je sistematično učenje prek interneta. Napredne izobraževalne organizacije ga v bolj ali manj sodobni obliki ponujajo že danes. Prihodnosti pa si brez te oblike izobraževanja ni mogoče zamišljati.

Klasično izobraževanje ne bo izumrlo, a se bo spremenilo. Pričakujemo večjo pestrost in ponudbo izobraževalnih oblik, predvsem pa povečanje kroga učečih. Razen na predavanjih, tečajih, seminarjih,... se bomo v prihodnosti učili še prek spletnih izobraževalnih programov in s kombiniranim (blended) izobraževanjem. Klasično izobraževanje pa bo, podobno kot danes knjige, ponujalo še spletna interaktivna gradiva in druge možnosti spletnega učenja.

V B2 d.o.o. smo razvili sodoben, enostaven in zmogljiv sistem spletnega učenja. Na voljo so računalniške izobraževalne vsebine, ponudba izobraževalnih programov pa se bo razširila še na druga področja. K sodelovanju vabimo tudi izobraževalne centre in šole. Ponujamo jim možnost plasiranja njihovih vsebin s pomočjo naše infrastrukture.

Spletne izobraževalne programe smo v B2 poimenovali **spletaji**.

Spletno učenje prinaša številne prednosti za učeče:

- Spletno izobraževanje se **prilagaja potrebam učečega**
Spletni tečaji so na voljo **vedno** in **povsod**. Učimo se lahko kadarkoli in od koderkoli, kjer je mogoč priklop na internet. Učeči si **sam določi tempo učenja** in podobno kot v knjigah **sam izbere teme**, ki ga zanimajo, ali jih še ne obvlada.
- **Večja učinkovitost** izobraževanja
Pri klasičnem izobraževanju imamo na voljo knjige, skripte in druga gradiva, ki nam pomagajo pri učenju. Še večjo učinkovitost pa je možno doseči z uporabo spletnih gradiv in **interaktivnim načinom učenja** prek interneta.
Klasična šola zahteva, razen obiska pouka, predavanj ali vaj, še dodatno samostojno učenje. Svoje znanje je treba izkazati na izpitih. S spletnim učenjem je priprava na izpite hitrejša in bolj zanimiva.
Podobno kot smo včasih kupovali knjige, boste danes in v prihodnosti naročili, ali na šoli prejeli še interaktivna spletna gradiva oziroma spletne tečaje (spletaje).

- **Spletaj je več kot interaktivno gradivo**

Spletni tečaj (spletaj) obsega interaktivno gradivo in množico dodatnih učnih pripomočkov, ki naredijo učenje pestro in zabavno. Omogoča komunikacijo z mentorjem in z drugimi učečimi ter razpravljanje v forumih. Svoje znanje je mogoče preveriti z naključno sestavljenim testom iz obravnavane učne snovi.

- **Bliskovit dostop** do znanja po potrebi

Včasih, zlasti v šoli, smo se učili na zalogo. Usvojili smo neko znanje in ga kasneje po potrebi aktivirali. Še nekaj desetletij nazaj je bilo s tem izobraževanja konec.

V današnjem času se moramo za ohranitev delovnega mesta in delovnih kompetenc ves čas usposablјati. Učenje na zalogo je za osnovna znanja še potrebno, a znanje je treba nenehno nadgrajevati. Spletno izobraževanje omogoča hiter dostop **do znanja** na vašo **zahtevo**. Poiščete učno vsebino, ki jo potrebujete, in takoj začnete z učenjem.

- **Aktualna strokovna gradiva**

Zaradi hitrega tehnološkega razvoja znanje hitro zastara. Strokovne knjige postanejo zastarele že kmalu po izdaji. Spletna gradiva imajo v primerjavi s knjigami veliko prednost, saj jih je mogoče sproti posodablјati. **Spremembe** so učečim **takoj** na voljo.

- **Znižanje stroškov** izobraževanja

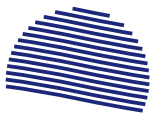
Zmanjšanje stroškov je posledica različnih dejavnikov: ni izgubljenega časa na poti do izobraževalnega središča, ni potnih stroškov, ni stroškov, povezanih z učilnicami, omogoča pridobivanje znanja po potrebi.

Ob omembi spletnega učenja se pojavi en sam resen pomislek: pomanjkanje prisile. S to težavo so se v svetu že spopadli in jo delno rešili. V odlične sisteme spletnega učenja so vgrajene metode, ki pomagajo rešiti problem pomanjkanja samodiscipline. Vgradili smo jih tudi v B2 Spletno učenje. Klasičnega učitelja in prisotnost na seminarju smo nadomestili s podobnimi rešitvami. Učeči ima predvideno **učno pot**, ki naj bi jo v določenem času prehodil in s tem usvojil znanje. Na voljo ima **živega mentorja**, ki ga spremlja na daljavo, ga usmerja, spodbuja, odgovarja na njegova vprašanja in mu pomaga pri učenju. Sistem poveže skupino učečih in med njimi vzpostavi **forum**.

Sodobno spletno učenje je več kot spletna stran z učno vsebino. Razen učenja omogoča izdelavo in oblikovanje učnih vsebin ter povezovanje udeležencev v spletnem izobraževanju.

Več informacij in brezplačne poskusne spletaje najdete na <http://www.spletno-ucenje.com/>.

mag. Julija Lapuh Bele (julija.bele@b2-ic.si), B2, d.o.o.

DOBA

Na Srednji poslovni šoli uvajamo vodeno samostojno izobraževanje

Na Dobi se zavedamo, da je treba izobraževalne programe nenehno prilagajati potrebam in željam udeležencev. Ti v sedanjem hitrem in nenehno spreminjajočem se delovnem vsakdanu pričakujejo fleksibilne načine učenja, ker želijo svoje strokovno izobraževanje in napredovanje uskladiti ne le z delovnimi, ampak tudi z družinskimi obveznostmi, ob tem pa upravičeno zahtevajo, da so oblike, metode, čas in tempo izobraževanja in učenja prilagojeni njihovim individualnim željam in potrebam.

V šolskem letu 2004/2005 smo se zato usmerili v razvoj modela vodene samostojnega izobraževanja, pri čemer smo sledili sodobnim smernicam v metodiki in didaktiki učenja in poučevanja, hkrati pa s pridom uporabili lastne izkušnje in znanja na področju študija na daljavo, ki ga na Višji strokovni šoli Doba izvajamo že od leta 2000. V šolskem letu 2004/2005 tako program Ekonomski tehnik PTI (poklicno tehniško izobraževanje) poteka na nov, za udeleženca privlačen in inovativen način.

Vodeno samostojno izobraževanje se bistveno razlikuje od tradicionalne oblike pouka v učilnicah, saj udeleženci sedejo v klop samo na uvodnem in na zaključnem srečanju z učiteljem-mentorjem ter na individualnih konzultacijah. V vmesnih obdobjih udeleženci izobraževanja pridobivajo nova znanja v lastnem ritmu, tako kot jim dopuščata čas in prostor.

Posamezni predmeti potekajo eden za drugim in trajajo različno dolgo - od dveh do šestih tednov, kar je odvisno od težavnosti vsebin in od obsega ur, predpisanega s predmetnikom.

Preden se udeleženci začnejo intenzivno ukvarjati z vsebinami posameznih predmetov, jih učitelji-mentorji izčrpno seznanijo o načinih in organizaciji samostojnega izobraževanja. Spoznajo značilnosti samostojnega učenja, se seznanijo s tehnikami učenja ter z načini komuniciranja z učiteljem-mentorjem, ki jim na poti učenja nudi stalno in vsestransko podporo. Ta udeležence med izobraževanjem tudi sistematično spremlja ter jih seznanja z napredkom pri delu. Le tako je namreč možno zagotoviti uspešnost tovrstnega načina izobraževanja.

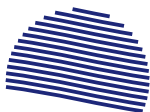
Doba želi vsem udeležencem svojih izobraževalnih programov zagotoviti visoke in enotne standarde pri izvajanju predmetov, zato so naši učitelji temeljito strokovno in pedagoško usposobljeni, še posebej za izobraževanje odraslih, ki zahteva specifična pedagoška, metodična in didaktična znanja.

Vloga učitelja pri vodenem samostojnem izobraževanju je predvsem motivacijska in svetovalna. Učitelj je mentor, ki načrtuje delo udeležencev, spremlja njihovo delo in napredovanje, jim svetuje in pomaga pri iskanju odgovorov na zastavljena vprašanja. Pred pričetkom izvajanja predmeta pripravi in prilagodi učno gradivo, pripravi delovne liste, dodatne vaje in vprašanja za samostojno preverjanje znanja. Na uvodnem srečanju seznanijo udeležence s tedenskimi dejavnostmi, z nalogami za tekoči teden, z datumi konzultacij, s pogoji za pristop k izpitu ter s točkovnikom za preverjanje in ocenjevanje znanja. Ob konzultacijah preverja dejavnost udeležencev, po potrebi dodatno razlaga, utrjuje usvojene vsebine, razpravlja z udeleženci o izbranih temah, odgovarja na morebitna vprašanja itd. Po zaključnem srečanju, ki je namenjeno utrjevanju znanja, sledi prvi izpitni rok.

Kakor kažejo rezultati anket in individualnih razgovorov z udeleženci tovrstnega izobraževanja, so ti izjemno zadovoljni z novo obliko izobraževanja, saj jim je, kot pravijo, pisana na kožo. Še posebej so navdušeni nad tem, da se jim učitelji prilagajajo in da so resnično osredotočeni na vsakega posameznega udeleženca. Njihovo zadovoljstvo se odraža tudi v dobrih rezultatih na izpiti.

V prihodnje bomo tovrsten način izobraževanja razširili na vse programe, ki jih izvajamo na Srednji poslovni šoli na Dobi. S tem dajemo možnost vsem, ki želijo nadgraditi svoje znanje in si pridobiti ustrezno stopnjo izobrazbe.

Nives Petek (nives.petek@doba.si), DOBA

Poslovna komunikacija in poslovni bonton

Utrinki z izobraževanja

Bonton razumemo kot olikano, lepo vedenje. Poslovni bonton pa si lahko razlagamo kot primerno vedenje pri poslovnem sporazumevanju oziroma v poslovnem okolju nasploh. Ko študent zaključi fakulteto in vstopi v poslovni svet, mora biti s poslovnim bontonom že seznanjen, saj prvi vtis vedno pusti največji pečat.

Študentje Ekonomsko poslovne fakultete (EPF) se zavedamo, kako pomembno vlogo igra bonton pri iskanju zaposlitve in pri nadaljnjem delu, hkrati pa občutimo pomanjkanje praktičnih znanj na tem področju. Ker smo želeli študentom ponuditi prav to, je Klub za marketing (KZM) v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije 5. aprila letos organiziral delavnico na temo *Poslovna komunikacija in poslovni bonton*. Vodila jo je *Tatjana Rijavec*, zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije, ki že vrsto let uspešno izvaja različne delavnice s področja učinkovitega in uspešnega organiziranja človeških virov. Kljub pozni objavi dogodka, je bilo zapolnjenih vseh 30 predvidenih mest, kar nas je zelo presenetilo.

Predavateljica je začela delavnico z zelo odprtim odnosom do študentov – po uvodni predstavitvi nam je takoj ponudila možnost spraševanja ‘prosto po Prešernu’. V **prvem delu** nam je razložila teoriji dr. Haslama in dr. Glasserja ter pomen ponderiranja posameznih potreb, iz katerih izhajajo naše misli, občutki, vedenje in rezultati. V **drugem delu** nas je prijetno presenetila s čokoladnimi bonboni Bacio. Hitro smo dojeli, da njen namen ni bil t.i. prilizovanje, poudarek je bil na embalaži oziroma na zunanji predstavitvi artikla. Razložila nam je, kako pomembno je, da se znamo predstaviti v najboljši možni luči ter izraziti vse svoje kvalitete. Poudarek je bil na vsebinskem delu prijave na razpise za prosta delovna mesta. V **zadnjem delu** pa smo obdelali praktične primere poslovnega bontona in sporazumevanja, s katerimi se študentje že srečujemo, ali pa se še bomo (oblačila ob različnih priložnostih, primernost poslovnih daril, vedenje za mizo ipd.).

Vzdušje na delavnici je bilo zelo sproščeno; študentje smo ves čas dejavno sodelovali. Veliko smo spraševali, predavateljica pa je z veseljem odgovarjala na naša vprašanja in največkrat situacijo kar konkretno demonstrirala, kar je še bolj pritegnilo našo pozornost.

Kot vodja tega projekta mislim, da so take delavnice med študenti zelo dobrodošle in imajo veliko prednosti:

- udeležujejo se jih samo študentje, ki jih določene vsebine zares zanimajo,
- delo teče v majhnih skupinah, tako ima predavatelj bolj neposreden odnos s posameznim udeležencem,
- vsebine delavnic niso iz študijskega programa, zato za tovrstna dodatna izobraževanja izbiramo najbolj aktualne in uporabne teme.

Poslovni bonton je večšina, ki jo bomo morali obvladati vsi študentje, ko zapustimo fakulteto. Pravila obnašanja, ki kraljujejo med ljudmi, vnašajo v poslovni svet poleg spoštovanja tudi eleganco. Tako si posamezniki z dobrim prvim vtisom in nadaljnjim odnosom gradimo ugled, ki je pri poslovanju več kot dobrodošel.

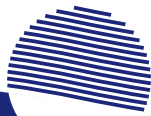
Za konec pa še nekaj komentarjev udeležencev izobraževanja:

- *»Na delavnici sem izvedel veliko zanimivih stvari. V prvi vrsti sem testiral samega sebe ali sem se do sedaj pravilno obnašal na sestankih, kosilih itd. Dobil sem*

napotke za pravilno obnašanje in jih bom z veseljem uporabljal. S takšnimi delavnicami bi se morali študentje v večji meri srečevati, saj smo na poti v svet 'biznisa', kjer veljajo določena pravila in bonton.» (Mitja Škrabl, 4. letnik EPF, smer Podjetništvo)

- *»Na delavnici o poslovnem bontonu sem spoznal veliko o svoji osebnosti in kar je še bolj pomembno, o obnašanju v poslovnem svetu. Vzdušje na delavnici je bilo super, kar je zasluga predavateljice gospe Tatjane Rijavec. Hvala!« (Boštjan Kralj, absolvent EPF, smer Mednarodna menjava, in predsednik KZM)*
- *»Mislim, da sem od delavnice o poslovnem bontonu odnesla veliko. Izvedela sem nekaj novih stvari, nekaj pa sem jih samo obnovila. Predavanje se mi je zdelo zelo zanimivo in razgibano. Predavateljica je predstavila temo tako, da je vzbudila našo pozornost in mislim, da ni bilo nikogar, ki bi se na delavnici dolgočasil. Zapiske iz delavnice bom vsekakor shranila ker sem prepričana, da mi bodo prišli še zelo prav.« (Lili Nemeč, 2. letnik FERI, smer Medijske komunikacije)*

Simona Luzar (simona_luzar@e-kzm.com),
študentka Ekonomsko poslovne fakultete Maribor

PRIPRAVLJAMO

Andragoški center Slovenije Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje

Vabimo vas na **predstavitve projekta *Iskanje zaposlitve***, ki bo v petek, **13. maja 2005**, ob 9. uri v sejni sobi Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134 a, Ljubljana.

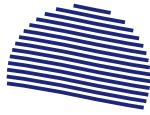
Tudi vas ob razmišljanju o iskanju prve ali nove zaposlitve rahlo stisne v želodcu? In misli na pisanje ponudb, življenjepisov, klicanje delodajalcev in ustvarjanje vtisa, da ste *najbolj pravi*, odrivate na stran, dokler zadeva ne postane neizogibna in vas šele situacija prisili, da končno naredite prvi korak? Seveda nihče od bližnjih ali daljnih o tem nič ne ve, saj ste se močno potrudili in jih prepričali, da imate vse pod kontrolo. Precej neprijetna zadeva, kajne?

No, lahko je tudi drugače. Kako? Tako, da pri iskanju zaposlitve sebe postavimo na prvo mesto, prevzamemo vajeti v svoje roke in načrtno stopimo v akcijo. Na petkovem srečanju bomo spregovorili o tem, kako pristopiti k iskanju zaposlitve in na kaj moramo biti pozorni, da bi bili pri tem čim bolj uspešni. Iskanje zaposlitve bomo postavili v okvir načrtovanja poklicne poti.

Svoje izkušnje bo z vami delila *Barbara Babnik*, mentorica študijskih krožkov *Sto in ena pot do zaposlitve* ter vodja delavnic za razvijanje veščin iskanja zaposlitve.

Srečanje bo trajalo dobro uro. Prosimo, da udeležbo na srečanju **potrdite najkasneje do srede, 11. maja 2005**, Zdenki Birman Forjanič (tel. 01 5842 571, lahko pa tudi faksu 01 5245 881).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Andragoški center Slovenije

Vabilo na delavnici v maju

Maja organiziramo dve delavnici:

- prvo, **Komunikacija v skupinah odraslih udeležencev**, pripravljamo v **torek, 17. maja**, med 9. in 16. uro v prostorih Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana; namenjena je vodjem izobraževanja odraslih ter drugim strokovnim delavcem;
- drugo, **Uspešna pogajanja**, pripravljamo prav tako v prostorih Andragoškega centra Slovenije **26. in 27. maja 2005**.

Podrobni predstavitvi in prijavnici objavljamo v prilogi.

Vabljeni!

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

OBVESTILO

Aktualna informacija

Javni razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2005

Ministrstvo za šolstvo in šport je objavilo javni **razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2005**, katerega predmet je sofinanciranje izobraževalnih programov in infrastrukturnih dejavnosti v izobraževanju odraslih, in sicer:

- **Splošno izobraževanje odraslih**
 - Državljanstvo in splošno izobraževanje za prebivalstvo s področja demokracije in človekovih pravic
 - Izobraževanje starejših odraslih
 - Usposabljanje za uveljavljanje pravic odraslih s posebnimi potrebami
 - Usposabljanje za uveljavljanje posebnih pravic manjšin in Romov
- **Infrastrukturne dejavnosti v izobraževanju odraslih**
 - Koordinacija prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja
 - Prireditve v Tednu vseživljenjskega učenja.

Razpis je bil **objavljen 22. aprila 2005** v Uradnem listu RS. Nanj se lahko prijavijo pravne in fizične osebe (izvajalci), ki so v Republiki Sloveniji registrirane za izobraževalno dejavnost ter drugo izobraževanje in so izvajali izobraževalne programe oziroma infrastrukturne dejavnosti **v šolskem letu 2004/2005**.

Rok za oddajo prijav je 20 dni po objavi razpisa v Uradnem listu oziroma najkasneje do vključno **12. maja 2005**.

Razpisno dokumentacijo lahko prijavitelji dobijo v tajništvu Sektorja za izobraževanje odraslih Ministrstva za šolstvo in šport, Kotnikova 38 v Ljubljani, pri go. Marini Horvat; dostopna pa bo tudi na spletnih straneh: http://www.mszs.si/slo/solstvo/javni_razpisi.asp.

Vera Mlinar (vera.mlinar@acs.si), ACS

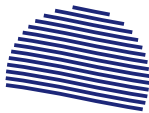

POSVETI/KONFERENCE

4th International Conference
(4. mednarodna konferenca)

Continuing Vocational Training: from Demand up to Recognition
(Nadaljevalno poklicno usposabljanje: od zahtev k priznavanju)
Moskva, Rusija, 2. do 3. junij 2005

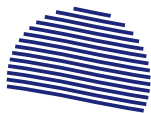
Za podrobnejše informacije lahko pišete na naslov: Interstate Association of Postgraduate Education, P.O. Box 20, 119571 Moscow, Russia (tel./faks: 095 4342 438, e-naslov: [демиарге@online.ru](mailto:데미арге@online.ru)).

PBL Conference 2005
(PBL konferenca 2005)

Problem-Based Learning in Context - Bridging Work and Education
(Učenje na podlagi reševanja problemov v okolju - povezovanje dela in izobraževanja)
Lahti, Finska, 9. do 11. junij 2005

Informacije o mednarodni konferenci lahko najdete na spletni strani: <http://www.lamk.fi/pblconference>.

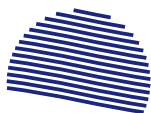

6th International Conference on Organizational
Learning and Knowledge
(6. mednarodna konferenca o organizacijskem
učenju in znanju)

**The Passion for Learning and Knowing
(Sla po učenju in vedenju)**

Trento, Italija, 9. do 11. junij 2005

Za podrobnejše informacije o mednarodni konferenci lahko pišete na naslov: Events and Meetings Office, University of Trento, via Verdi 6, 38100 Trento, Italy (tel. +39 0461 88 3215/3216/3225, faks: +39 0461 88 3222, e-naslov: convegna@unitn.it) ali pa si ogledate spletno stran <http://www.soc.unitn.it/olk6>.

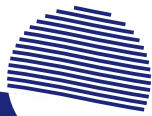

10th Annual Conference
(10. letna konferenca)

**European Learning Styles Information Network (ELSIN)
(Evropsko informacijsko omrežje za učne stile)**

Surrey, Velika Britanija, 13. do 15. junij 2005

Podrobnosti o letni konferenci so objavljene na spletni strani
<http://www.som.surrey.ac.uk/research/conferences/elsin.asp>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16 ure. Vabljeni!

McGivney, Veronica: Men earn, women learn : bridging the gender divide in education and training. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education, 2004. 146 str. : graf. prikazi ; 22 cm

Nichols, Mark: Teaching for learning : designing resource based learning courses for the internet age. Palmerston North : TrainingInc.co.nz/Books, 2001. xviii, 248 str. : ilustr. ; 30 cm

Phillips, Jack J: Handbook of training evaluation and measurement methods. 3rd ed. Woburn (Massachusetts) : Butterworth-Heinemann, 1997. xvii, 420 str. : ilustr. ; 24 cm. (Improving human performance series)

Reusing online resources : a sustainable approach to e-learning / edited by Allison Littlejohn. London ; Sterling (Virginia) : Kogan Page, 2003. xvii, 254 str. : ilustr. ; 24 cm. (Open and flexible learning series)

Sava, Simona; Marian, Amelia: Resource package on counselling in adult education. Timi_oara : Mirton, 2004. 354 str. ; 24 cm

Sharma, Sita Ram: World adult education. New Delhi : Omsons Publications, 2001. 339 str. ; 23 cm

Singh, Mubarak: Adult education in India : some reflections. New Delhi : Kanishka, 2004. viii, 126 str. ; 23 cm

Summers, Judith: Opening up schools for adults. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, cop. 2004. 40 str. : ilustr. ; 21 cm. (NIACE lifelines in adult education ; 16)

Talbot, Christine J.: Studying at a distance : a guide for students. Maidenhead ; Philadelphia : Open University Press, 2003. xvii, 174 str. : ilustr. ; 22 cm

Taylor, Peter; Thackwray, Bob: Investors in people explained. 4th ed. London ; Sterling (Virginia) : Kogan Page, 2001. ix, 208 str. : graf. prikazi ; 22 cm 658.3 TAYLOR. P. Investors

Turner, Cheryl: Catching the tide : areas of consensus and debate in the recognition and recording of achievement in non-certificated learning. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2003. iii, 32 str. : ilustr. ; 30 cm. (NIACE policy discussion paper)

Wenger, Etienne; McDermott, Richard; Snyder, William M: Cultivating communities of practice : a guide to managing knowledge. Boston : Harvard Business School Press, cop. 2002. xii, 284 str. : ilustr. ; 25 cm

Zera, Annette; Murray, Susan: Getting on brilliantly : recipies for managing successful meetings for adult educators. Leicester : National Institute of Adult continuing Education = NIACE, 2004. xi, 159 str. : ilustr. ; 30 cm + 1 CD-ROM

Adult learning methods : a guide for effective instruction / Michael W. Galbraith, editor. 3rd ed. Malabar (Florida) : Krieger, 2004. XX, 478 str. : ilustr. ; 24 cm

Adults in higher education : learning from experience in the new Europe / Robin Mark, Mireille Pouget and Edward Thomas, editors. Bern (etc.) : Peter Lang, 2004. 512 str. ; 23 cm : graf. prikazi

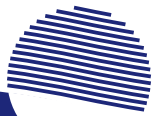
Bryan, Lynne; Turner, Cheryl: Funding neighbourhood learning : a guide for small voluntary and community groups. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2004. 64 str. ; 21 cm

Current issues in adult learning and motivation / 7th Adult Education Colloquium ; editors: Marko Radovan, Neda Đorđević. Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije = Slovenian Institute for Adult Education, 2004. XV, 264 str. : graf. prikazi ; 24 cm

Education, equity and transformation / edited by Crain Soudien and Peter Kallaway with Mignonne Brier. Dordrecht ; Boston ; London : Kluwer ; Hamburg : Unesco Institute for Education, cop. 1999. str. (377)- 616 ; 24 cm. (IRE library)

Gramsci and education / edited by Carmel Borg, Joseph Buttigieg and Peter Mayo. Lanham (Maryland) ; Oxford : Rowman & Littlefield, cop. 2002. 335 str. ; 24 cm. (Culture and politics series)

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

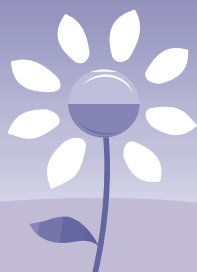
Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

17. - 23. 10. 2005

2005

Deset let za *Slovenijo*, učečo se deželo
<http://tvu.acs.si>

IZBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2004/2005

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

- Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2004/2005

- izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

na spletni strani www.acs.si

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

VABILO NA DELAVNICO

KOMUNIKACIJA V SKUPINAH ODRASLIH UDELEŽENCEV

17. maj 2005

Vabimo vas na enodnevno delavnico na temo *Komunikacija v skupinah odraslih udeležencev*, ki bo potekala v torek, 17. maja, med 9. in 16. uro na Andragoškem centru Slovenije, Šmartinska 134 a.

Kaj se boste na delavnici naučili?

Ozavestili boste lastnosti in komunikacijske sposobnosti dobrega vodje ter se naučili obvladovati najrazličnejše komunikacijske situacije z različnimi ciljnimi skupinami odraslih udeležencev.

Spoznali boste:

- osebnostne in strokovne značilnosti dobrega vodje;
- kako prepoznati potrebe udeležencev, njihove posebnosti in pričakovanja ter načine usklajevanja le-teh s cilji izobraževanja in vodenja;
- temeljne spretnosti učinkovite komunikacije vodje;
- načine neverbalnega sporazumevanja in vpliv okolja na učenje;
- kako vzpostaviti pozitivno notranje stanje in počutje vodje;
- načine obvladovanja stresa.

Z vami bo *Tatjana Rijavec*, univ. dipl. ekonomistka, zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije. Že vrsto let uspešno izvaja delavnice s področja komunikacije ter učinkovitega in uspešnega organiziranja človeških virov. Je predavateljica na visoki strokovni šoli in soavtorica priročnika *Kako razviti uspešno podjetje*. V okviru izobraževanja iz nevrolingvističnega programiranja je zaključila izobraževalni program Praktik NLP in si pridobila mednarodni certifikat.

Izobraževanje bo potekalo v obliki učne delavnice. Ob koncu uspešno zaključenega programa bodo udeleženci dobili potrdilo Andragoškega centra Slovenije. Kot uveljavljen izvajalec programov strokovnega spopolnjevanja izobraževalcev odraslih bomo udeležencem zagotovili pridobitev točk v postopku verifikacije programov na Ministrstvu za šolstvo in šport.

Kotizacija za enodnevno delavnico je **20.000 SIT** (DDV je vključen) in vključuje: honorar predavateljice, učno gradivo, kavo, osvežilne napitke, drobno pecivo in potrdila za udeležence.

Izpolnjeno **prijavnico** pošljite čimprej, najkasneje pa do **srede, 10. maja 2005**. Na podlagi vaših prijav bomo oblikovali skupino, v kateri bo največ 18 udeležencev.

Delavnico lahko izpeljemo tudi za zaključeno skupino udeležencev.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete Zdenko Birman Forjanič (tel. 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

VABILO NA DELAVNICO

USPEŠNA POGAJANJA

26. in 27. maj 2005

Pogajanja so prav gotovo ena najpogostejših dejavnosti vsakega človeka. Lahko jih razumemo kot proces reševanja konfliktov, v katerem so vse stranke pripravljene spremeniti svoje začetne zahteve, da bi dosegle sprejemljivo rešitev.

Kako lahko to uresničimo v praksi? Kaj pomeni določiti pogajalski interval? Kako spoznati nasprotno interese, kako pogajanja pripeljati do zelenega cilja ...? Ena najboljših poti je zagotovo strategija pogajanj, ki temelji na štirih načel, ki jih mora spoznati in upoštevati vsak pogajalec. Šele potem je pripravljen in sposoben začeti proces reševanja konflikta oziroma pogajanja, dialog pa usmerjati proti zelenemu skupnemu cilju.

Da bi usvojili strategijo pogajanj, vas vabimo, da se udeležite dvodnevne delavnice z naslovom *Uspešna pogajanja*.

Seznani se boste s pristopi, s katerimi lahko sogovornika pritegnete k sodelovanju v pogovoru. Spoznali boste načine, kako sogovorniku odvzeti moč, da nasprotuje oziroma manipulira z nami, in kako razviti spretnosti za doseglo boljšega pogajalskega položaja. Izvedeli boste, kaj storiti, kadar želimo pospešiti ali upočasniti tempo pogajanj, predvsem pa boste izboljšali svoje komunikacijske spretnosti pri reševanju neprijetnih ali konfliktnih situacij.

Poudarki bodo na naslednjih **vsebinah**:

- Priprava na pogajanja
- Temeljna komunikacijska orodja in zaznavni položaji (spraševanje, aktivno poslušanje, refleksija in parafraziranje, predstavitev dejstev, izjava o sebi, zaznavni položaji, s katerimi si pomagamo nadzorovati sebe in ohraniti celoten pregled nad dogajanjem, kako odvzeti sogovorniku potrebo po obrambi ali umiku).
- Temeljna pogajalska načela (temelji Harvardskih pogajanj)
- Kako povemo, da se z nasprotno stranjo ne strinjamo? (tehnike argumentiranja, razvrdenja, navidezne podpore, prehitevanja, obrata itd.)
- Pogajalske taktike (taktika rezin, slepi manever, vzemi ali pusti, 'dobri in slabi fantje', uporaba dimne zaves, »kaj pa če« taktika, nepošteno sklicevanje na avtoriteto ...).
- Zgradba pogajanj

Z vami bo *Tatjana Zidar Gale*, univ. dipl. dramaturginja, zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije. Končuje magistrski študij komunikologije na FDV. Svoje znanje ves čas izpopolnjuje pri domačih in tujih strokovnjakih. V okviru izobraževanja iz nevrolingvističnega programiranja si je v letu 2002 pridobila naziv trenerke NLP.

Izobraževanje bo potekalo v obliki učne delavnice. Kratki teoretični uvodi se bodo prepletali z vajami, pogovorom, delom v manjših skupinah, v katerih bodo udeleženci dejavno in ustvarjalno sodelovali.

Ob koncu uspešno zaključenega programa bodo udeleženci dobili potrdilo Andragoškega centra Slovenije. Kot uveljavljen izvajalec programov strokovnega spopolnjevanja izobraževalcev odraslih bomo udeležencem zagotovili pridobitev točk v postopku verifikacije programov na Ministrstvu za šolstvo in šport.

Kotizacija za dvodnevno delavnico je **38.000 SIT** (DDV je vključen) in vključuje: honorar predavateljice, učno gradivo, kavo, osvežilne napitke, drobno pecivo in potrdila za udeležence.

Izpolnjeno **prijavnico** pošljite **čimprej**, najkasneje pa do **srede, 18. maja 2005**. Na podlagi vaših prijav bomo oblikovali skupino, v kateri bo največ 18 udeležencev.

Delavnico lahko izpeljemo tudi za zaključeno skupino udeležencev.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete Zdenko Birman Forjanič (tel. 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

PRIJAVNICA ZA DELAVNICO

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM KOMUNIKACIJA V SKUPINAH ODRASLIH UDELEŽENCEV

Datum: 17. maj 2005

Kraj: Ljubljana

PODATKI O UDELEŽENCU

Ime in priimek:

Datum in kraj rojstva:

Stopnja izobrazbe: V. VI. VII. ali več

Vrsta izobrazbe:

Delo, ki ga opravljate:

Ustanova / podjetje:

Naslov:

Pošta:

Telefon:faks:e-naslov:

Pedagoško - andragoška izobrazba: da ne

Izkušnje na področju izobraževanja odraslih:let

Dovoljujem uporabo svojih osebnih podatkov pri vodenju evidenc in obdelavi podatkov v skladu z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

PLAČNIK KOTIZACIJE

Plačnik kotizacije (organizacija / samoplačnik):

Davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost: da ne

davčna št.:

Naslov in poštna št. plačnika:

Kontaktna oseba:tel.:fax:

Kotizacijo v višini **20.000 SIT** (DDV je vključen) nakažite na račun ACS 01100-6030632623, ki je odprt pri Upravi za javna plačila, najkasneje 5 dni pred izvedbo izobraževanja.

Datum:

Žig in podpis:

PRIJAVE / ODJAVE

Prijavnico pošljite najkasneje do **srede, 10. maja 2005**, na naslov:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 5842 560, faks: 01 5245 881

Odjave sprejemamo 5 dni pred začetkom programa, za odjave 3 dni pred začetkom zadržimo 30 % že plačane kotizacije. Pri kasnejših odjavah ali neudeležbi kotizacije ne vračamo.

PRIJAVNICA ZA DELAVNICO

USPEŠNA POGAJANJA

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

Datum: 26. in 27. maj 2005

Kraj: Ljubljana

PODATKI O UDELEŽENCU

Ime in priimek:

Datum in kraj rojstva:

Stopnja izobrazbe: V. VI. VII. ali več

Vrsta izobrazbe:

Delo, ki ga opravljate:

Ustanova / podjetje:

Naslov:

Pošta:

Telefon:faks:e-naslov:

Pedagoško - andragoška izobrazba: da ne

Izkušnje na področju izobraževanja odraslih:let

Dovoljujem uporabo svojih osebnih podatkov pri vodenju evidenc in obdelavi podatkov v skladu z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

